

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 1.Pf.20.255/2021/4.

A felperes: felperes, felperes címe.

A felperes képviselője: dr. Kósa Apollónia ügyvéd, ügyvéd címe.

Az alperes: alperes, alperes címe.

Az alperes képviselője: dr. Stájerits Erik kamarai jogtanácsos, alperes címe.

A per tárgya: személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 37.P.21.113/2019/23.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint másodfokú perköltséget és az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon, határidőben és számlára az államnak 54.080 (ötvennégyezer-nyolcvan) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényállás szerint a felperessel szemben 2017. szeptember 10-én a vásárcsarnok vásárcsarnoknál az alperessel szolgálati viszonyban álló rendőrök intézkedést foganatosítottak. Erre azért került sor, mert a felperes egy Hitlert ábrázoló plakát/lemezborító miatt rendőri intézkedést kért, amire nem került sor. A felperes ezért demonstrációba kezdett oly módon, hogy festékszóróval tiltakozó szöveget kezdett el a járdára fújni. A kikerkező rendőrök ennek a cselekménynek az abbahagyására felszólították, majd a felperes azon cselekményét, hogy a vásárcsarnok felé indult megmutatni a felháborodását kiváltó művet ellenszegülésnek tekintették, emiatt vele szemben testi kényszer alkalmazására is sor került, őt leteperték, megbilincseltek. A felperesnek ennek következtében fájdalmai voltak, orvosi

segítséget kért. Az intézkedő rendőrök a felpereshez mentőt hívtak, akik őt felesége kíséretében a kórházba szállították. A felperes a mentőautó megérkezéséig állt rendőri intézkedés hatálya alatt.

A kórházban a felperest megvizsgálták, majd kezelés keretében tetanusz injekciót kapott. Az orvosi vizsgálat és a kezelése alatt az alperes azon két járőr munkatársa, akik vele szemben a kényszerítő intézkedést (bilincs) alkalmazták jelen volt, azt végignézték, figyelemmel kísérték, jelenlétük okát, indokát a felperessel nem közölték. A két járőr a felperes egészségügyi állapotáról szóló orvosi tájékoztatást meghallgatta, a zárójelentést tartalmazó ambuláns lapot az orvostól elkérték, a felperes egészségi állapotát az általuk készített rendőri jelentésben rögzítették. Az alperes egy sajtótermék megkeresésére közleményt adott ki az eseményekkel összefüggésben, melyben az is szerepelt, hogy a felperesnek a rendőri intézkedéssel összefüggésben sérülése nem keletkezett.

[2] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes azzal a magatartással, hogy járőr munkatársai a felperes kiszolgáltatott helyzetét és orvosi vizsgálatát, valamint kezelését hozzájárulása nélkül végignézték, megsértette a felperes emberi méltóságát és magánélet védelméhez való jogát. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy az alperes azzal a magatartásával, hogy munkatársai a felperes orvosi diagnózisát végighallgatták és jelentésükben felhasználták, megsértette a felperes személyes adatai védelméhez való jogát. E körben sérelmezte a személyes adatai, neve, lakcíme, anyja neve, továbbá egészségügyi státusza az orvosi diagnózis, a státusból levont következtetés, és az orvosi kezelésre vonatkozó adatok meghallgatását, közlését és felhasználását. Álláspontja szerint azzal, hogy az alperes közleményt adott ki megsértette a felperes magánélethez való jogát is. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 2000 €-nak megfelelő sérelemdíj megfizetésére azzal, hogy ezen összegnek a teljesítéskor az MNB középárfolyam szerint megfelelő forint összegre tartott igényt, továbbá ennek 2017. szeptember 11-től járó évi 0,9%-os késedelmi kamatára. Arra hivatkozott, hogy a kórházi vizsgálata és ellátása során a rendőri intézkedés hatálya alatt már nem állt, ezért hozzájárulása nélkül az alperessel szolgálati viszonyban álló rendőröknek nem volt jogszabályi felhatalmazása arra, hogy figyelemmel kísérjék, a személyes és egészségügyi adatait megismerjék, azt kezeljék. Hangsúlyozta, hogy különösen kellemetlen és sérelmes volt számára, hogy a vizsgálatot és a kezelést végignéző egyik rendőr egy fiatal nő volt. Azt is hangsúlyozta, hogy az alperes közleménye nyomán kommentek és megnyilvánulások tömegei keletkeztek, amelyek számára sértőek voltak. A sérelemdíj megalapozottságának alátámasztására csatolta a napilap1 című sajtótermék egyik cikkét annak alátámasztására, hogy az alperes közleménye nyomán személyiségének negatív vonásait hangsúlyozták. Hivatkozott a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 20. § (2) bekezdésére, az Alaptörvény II. cikkére, a VI. cikk (3) bekezdésére, az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontjára, az egészségügyi és hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Eüaktv.) 14. § (1) bekezdésére. Kiemelte, hogy az Info tv. 3. § 2. és 3. pontja szerint az egészségi állapotával kapcsolatos minden információ különleges személyes adat. Hivatkozott továbbá a 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:51. § (1) bekezdésére, valamint a 2:52. § (1) és (2) bekezdésére.

[3] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy az Rtv. 37. § b) pontja alapján tanú3 őrmester jogosult volt a felperes orvosi vizsgálatát végignézni. E körben az Eüaktv. 11. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra hivatkozott. Vitatta, hogy a felperessel szemben intézkedő rendőrpáros az orvosi vizsgálatot végignézte volna és azt adta elő, hogy a rendőrök az ambuláns lap egy példányát az orvostól vették át. Hivatkozott a 30/2011. (XI. 22.) IM rendelet (Szolgálati Szabályzat) 38. § - 41. §-ában foglaltakra. Ennek alapján amennyiben

személyi szabadságot korlátozó intézkedésre kerül sor a kényszerítő eszközt alkalmazó rendőrnek az intézkedésről szóló jelentést írásban kell megtennie, amelyben szerepelnie kell a kényszerítő eszköz alkalmazásával okozott sérülésnek is. A közleménnyel kapcsolatosan arra hivatkozott, hogy azt egy sajtószerv megkeresésére adta ki. Álláspontja szerint mindvégig a jogszabályi rendelkezéseket betartva járt el, magatartása nem sértette a felperes személyiségi jogait. Arra is hivatkozott, hogy magatartása nem volt felróható, e körben a közigazgatási jogkörben okozott kár szabályait kell alkalmazni. A felperessel kapcsolatos eljárásban kirívóan súlyos jogszabály értelmezési vagy alkalmazási tévedés, hiba nem volt. Eseti döntésre is hivatkozott. A sérelemdíj összegét eltúlzottnak találta arra is figyelemmel, hogy a felperesnek közszereplőként többet kell eltűrnie.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal a magatartásával, hogy két járőr munkatársa 2010. szeptember 10-én a kórházban jelen volt a felperes orvosi vizsgálatánál és a kezelésénél, azokat végignézték, figyelemmel kísérték, megsértette a felperes magánélet védelméhez való jogát és emberi méltóságát. Kötelezte az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 forintot és ezen összeg után 2017. szeptember 10. napjától a kifizetés napjáig járó a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 22.250 forint perköltséget és a Magyar Államnak 31.768 forint illetéket. Megállapította, hogy a további 13.615 forint illetéket az alperes illetékmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

[5] Elsősorban azt rögzítette, hogy az eljárásnak nem volt tárgya, hogy tanú3 őrmester, aki a mentőautóban bekísérte a felperest és a feleségét, a kórházba jogszerűen tartózkodott-e a felperes mellett az orvosi rendelőben és az sem, hogy jogszerű volt-e az alperes jelenléte a felperes mentővel történő szállításakor.

[6] A felek eltérő nyilatkozataira figyelemmel elsősorban azt vizsgálta, hogy a felperes orvosi vizsgálatánál a kórházban a felperessel szemben korábban intézkedő rendőrök jelen voltak-e, azt végignézték-e, figyelemmel kísérték-e. A felperes személyes előadása, tanú1 tanú és tanú2, továbbá tanú4 vallomása alapján a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. §-a alapján azt állapította meg, hogy a felperes bizonyítása sikerre vezetett arra vonatkozóan, hogy a rendőrök a felperes orvosi vizsgálatát végignézték és figyelemmel kísérték. Ezen magatartás jogszerűségének vizsgálata során figyelemmel volt az Eüaktv. 14. § (1) bekezdésére, az Rtv. 97. §-ának h) pontjára, a 33. § (1) és (2) bekezdésére, melyek alapján azt állapította meg, hogy a felperes nem volt fogvatartott az orvosi vizsgálat időpontjában, jelenlétüket sem indokolta, hogy bűnüldözési érdekből a felperes biztonsága érdekében tegyék ezt, hiszen a felperes nyilatkozattételre képes állapotban volt. Azt is megállapította, hogy az Rtv. 37. § b) pontja szerinti feltétel sem következett be, az abban foglaltak kiterjesztő értelmezésének nincs jogszabályi alapja. Mindezek alapján a felperes hozzájárulásának hiányában az orvosi vizsgálaton való alperesi jelenlét jogellenes. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:548. § (1) bekezdés alapján azt is vizsgálta, hogy az alperes jogellenes magatartása felróható volt-e. Azt vizsgálta, hogy az alperes jogértelmezési tévedése kirívóan súlyosnak tekinthető-e. Megítélése szerint jelen esetben nem lehet szó a felróhatóság körén kívül eső téves jogalkalmazásról, mivel az Eüaktv. 14. §-a és az Rtv. 37. § b) pontja is egyértelmű rendelkezéseket tartalmaz. Az esetleges önkényes eljárások, személyiségi jogsértések és Alaptörvényben rögzített alapjogok megsértésének elkerülése miatt elvárható, hogy az intézkedő rendőrök minden helyzetben tudják milyen esetekben lehetnek jelen, vehetnek részt egy állampolgár orvosi vizsgálatán. Az alperes tehát nem tudta bizonyítani, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az Alaptörvény II. cikke, a Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdése alapján

megállapította, hogy a rendőrök jelen voltak a felperes orvosi vizsgálatánál, azt végignézték és figyelemmel kísérték, mely magatartással megsértették a felperes magánélet védelméhez való jogát és emberi méltóságát.

[7] A rendőrök azon magatartása, hogy a felperes egészségügyi adatait meghallgatták, jelentésükben rögzítették, a rendőrség Szolgálati Szabályzatának 38. § (2) bekezdés d) és e) pontján alapult. A kényszerítő eszköz alkalmazásáról készített jelentésnek tartalmaznia kell, hogy keletkezett-e sérülés és milyen fokú, valamint keletkezett-e anyagi kár, mi történt a sérülttel, ellátására történt-e intézkedés, amennyiben nem, annak mi volt az oka. Mivel az eljárás során az nem volt vitatott, hogy a felperessel szemben bilincset, kényszerítő eszközt alkalmaztak az alperesnek nemcsak joga, hanem kötelezettsége is volt, hogy a felperes rendőri intézkedéssel összefüggésben keletkezett sérüléseit megismerje és jelentésében rögzítse. A felperes azt is sérelmezte, hogy az alperes a megismert egészségügyi adatait jogellenesen továbbította. Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság azt hangsúlyozta, hogy az alperes egy sajtószerv megkeresésére adott ki közleményt, melyben kizárólag az szerepelt, hogy a felperesnek sérülése nem keletkezett. A közlés az Eütv. 3. § a) pontja szerint nem minősül egészségügyi adatnak. Nem tekinthető tehát jogellenesnek az alperes azon magatartása, hogy a közleményben azt közölte, hogy sérülés nem keletkezett. Megjegyezte azt is, hogy az alperes intézkedéséről a felperes tájékoztatta a sajtószervet. Amennyiben az eset miatt sértő kommentek érkeztek, azok az alperes magatartásával nem állnak okozati összefüggésben.

[8] A felperes által igényelt sérelemdíj körében ismertette a Ptk. 2:52. § (1) és (2) bekezdését továbbá a (3) bekezdését. A sérelemdíj összegének meghatározásakor figyelemmel volt az alperes felróhatóságának kisebb mértékére és arra, hogy tanúl abban a téves feltevésben volt, hogy a vizsgálatnál jelen lehet. Azt is figyelembe vette, hogy a felperes a jogsértéssel összefüggésben bekövetkezett hátrány körében részletesebb tényelőadást nem adott elő, nem bizonyított. Értékelte, hogy a felperes számára sérelmes lehetett, hogy azok a rendőrök voltak jelen a vizsgálatánál, akik korábban leteperték, megbilincseltek és az is, hogy a vizsgálat során félmeztelen alsó testét is látták a rendőrök, akik közül az egyik nő volt. Figyelemmel volt a Fővárosi Ítéltábla 1/2013. (VI.17.) számú Polgári Kollégiumi vélemény 7. pontjában foglaltakra. Utalt arra, hogy a felperes közéleti szereplői minősége nem volt releváns, mivel jogainak megsértésére nem közügyek szabad vitatásával összefüggésben került sor. A Ptk. 6:45. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel nem találta indokoltnak, hogy a sérelemdíjat euróban állapítsa meg arra is figyelemmel, hogy a felperes is úgy nyilatkozott, hogy annak megfizetését forintban kéri. A késedelmi kamatról a Ptk. 6:48. § (1) bekezdésében foglaltak szerint rendelkezett. A felek pernyertességének arányára figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján 10.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte a felperest. Ugyancsak a pernyertesség arányára figyelemmel kötelezte a felperest arra is, hogy az alperes által előlegezett tanúdíjból 11.250 forintot fizessen meg. A le nem rótt illeték megfizetéséről a Pp. 83. § (2) bekezdésére, a 101. § (1) bekezdésére és a 102. § (1) bekezdésére figyelemmel rendelkezett. Az alperes illetékmentességére is figyelemmel volt.

[9] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg. Állapítsa meg, hogy az alperes azon magatartása, mellyel a felperes orvosi diagnózisát végighallgatták és jelenlétében a felperes hozzájárulása nélkül felhasználták a diagnózisát mint különleges adatot, megsértette a felperes személyes adatai védelméhez való jogát. Kötelezze az alperest, hogy sérelemdíj jogcímén fizessen meg a felperesnek 2000 € összegnek az MNB középárfolyama szerint megfelelő forint összeget, valamint annak 2017. szeptember 11. napjától járó évi 0,9%-os mértékű késedelmi kamatát. Álláspontja szerint az ítélet sérti az

Info tv. 4. § (1) és (2) bekezdését, továbbá az Rtv. 90. § (1) bekezdését, a Pp. 279. §-át. A sérelemdíj jogi jellege tekintetében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az anyagi pervezetés során a jogvita kereteit meghatározta. A 7. sorszámú jegyzőkönyvben ennek során azt rögzítette, hogy a kereseti kérelem nem közigazgatási jogkörben okozott kár miatti kártérítés, hanem jogsértés megállapítása és sérelemdíj iránti igény. Az elsőfokú bíróság ítélete ehhez képest eltérő indokolást tartalmaz figyelemmel a [69] bekezdésben írtakra. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének [82] bekezdésében írtak helytelen jogi következtetésen alapulnak. Utalt e körben az Rtv. 77. § (1) és (2) bekezdésére, a 82. § (1) és (2) bekezdésére, az Rtv. 90. § (1) bekezdésére, az Info tv. 4. § (1) és (2) bekezdésére. Álláspontja szerint a felperessel szemben az orvosi vizsgálat idején nem folyt büntető vagy szabálysértési eljárás, intézkedés hatálya alatt nem állt és bűnmegelőzési cselekmények szükségességére sem utalt semmi. Ebből következően a felperes egészségügyi adatainak kezelésére kizárólag az Eüaktv. 4. § (3) bekezdése szerinti kifejezett hozzájárulásával kerülhetett volna sor. A perbeli esetben az alperes munkatársai a felperes egészségügyi adatait és diagnózisát végighallgatták, azt memorizálhatták, továbbá az egészségügyi adatait tartalmazó ambuláns lapot is megismerték, ezeket az egészségügyi adatokat utóbb a jelentésben rögzítették. A jogellenes adatkezelés az adatok megszerzésével már kétséget kizáróan megvalósult. Az elsőfokú bíróság tévesen hivatkozik a szolgálati szabályzat megjelölt rendelkezésére. A Szabályzat előírásait ugyanis csak az Info tv. rendelkezéseivel összhangban lehet alkalmazni. Ennek megfelelően az adatkezeléshez a felperesnek a magasabb szintű jogszabályi előírás szerinti kifejezett hozzájárulására lett volna szükség. Ugyancsak helytelen jogi következtetésen alapul az ítélet [89] bekezdésében rögzített megállapítás. A sajtóban közölt ténynek nem az adatkezelés jogellenessége szempontjából, hanem a sérelemdíj mértékének megállapítása szempontjából volt jelentősége. A jogellenesség az alperes részéről abban nyilvánult meg, hogy az egészségügyi adatokat az Rtv. és az Eüaktv. rendelkezéseit megsértve a felperes hozzájárulása nélkül, továbbá a szükséges és arányos mértéket túllépve szerezték meg és kezelték az alperes munkatársai. Hivatkozott az EU 2016/680. számú irányelvnek 3. cikk 14. pontjára is, mely definíciónak kétségkívül megfelel a sérülése nem keletkezett tényállítás is.

[10] A sérelemdíj összege tekintetében álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított jogsértéshez mérten is kirívóan alacsony az 50.000 forint. Téves az elsőfokú bíróság mérlegelése a körben, hogy a jogsértés súlyát enyhítő körülmény az, hogy tanúl abban a téves feltevésben volt, hogy az orvosi vizsgálaton jelen lehet. Éppen ő volt ugyanis, aki korábban intézkedett a felperessel szemben, tehát pontosan tisztában kellett lennie azzal, hogy az intézkedés meddig tartott. Hivatkozott arra, hogy a jogsértéssel összefüggésben bekövetkezett hátrány körében a perfelvételi tárgyaláson részletesen nyilatkozott. Utalt a 7. sorszámú jegyzőkönyv 7. oldalára. Kiemelte, hogy a felperes közéleti tevékenysége miatt az alperes intézkedése, illetőleg a jogsértés is nagyobb nyilvánosságot kapott, ami számára sérelmesebb lehet, mint a közéletben nem ismert sértettek esetén. Utalt a rendőrségi közleményben megjelent újságcikkekre. Az azokhoz csatolt megjegyzések éppen a sérülés hiányát hangsúlyozva igyekeztek a felperest negatív színben feltüntetni és az általa képviselt közügyet bagatellizálni. A sérelemdíj mértéke körében eseti döntésekre is utalt.

[11] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte és azt, hogy a másodfokú bíróság kötelezze a felperest 15.000 forint jogtanácsosi munkadíj, mint perköltség megfizetésére. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen derítette fel, és megfelelő jogszabályokat alkalmazva jutott arra a következtetésre, hogy az alperes nem sértette meg a felperes személyes adatai védelméhez való jogát. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság nem a közigazgatási jogkörben okozott kár tekintetében hozott döntést, hanem azt ítélte meg, hogy az alperes mennyiben sértette meg a felperes személyhez fűződő jogait. Amiatt, hogy az alperes közhatalmat gyakorló szerv az elsőfokú

bírósnákn kötelessége volt vizsgálni azt, hogy ezen oknál fogva mentesülhet-e a felelősség alól. Az ítélet [74] bekezdése részletezte, hogy az alperes nem tudta bizonyítani úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható. Álláspontja szerint ezért az anyagi pervezetéshez rögzítettekhez képest eltérő indokolást nem tartalmaz, téves jogértelmezésen sem alapul. Személyes adatokhoz való jog megsértése körében hivatkozott az Rtv. 13. § (1) bekezdésére miszerint a rendőrnök intézkedési kötelezettsége áll fenn. Hivatkozott az Rtv. 14., 15. § (1) bekezdésére, a 29. § (1) bekezdésére, valamint a Szolgalati Szabályzat 38. § (2) bekezdés d) pontjára. Mindezek alapján álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ítélet [82] bekezdésében helyesen rögzítette, hogy a felperes személyes adatainak rögzítésére, megismerésére jogosult volt, mivel a felperessel szemben az Rtv. 37. § b) pontja szerinti biztonsági intézkedés került alkalmazásra. A Szolgalati Szabályzat 38. § (2) bekezdése rendelkezik annak a jelentésnek a tartalmáról, amelyet a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén szükséges készíteni. Eszerint a jelentésben a rendőrnök le kell írnia azt is, hogy keletkezett sérülés és az milyen fokú volt. Az ambuláns lap tartalmazza a rendőri intézkedéssel összefüggésben keletkezett valamennyi sérülést, ezt az adatot az alperes munkatársának kötelessége volt megismerni ahhoz, hogy a jelentésírási kötelezettségének eleget tudjon tenni. Hivatkozott arra is, hogy az a tény, hogy az esetről a rendőrök jelentést készítettek a felperes sérelemdíj iránti igényét nem alapozzák meg. A sajtószerv részére kiadott közlemény nem eredményezheti az egészségügyi adatok jogellenes továbbítását és hangsúlyozta, hogy az alperes intézkedéséről a sajtószervet a felperes tájékoztatta ennek következménye volt, hogy a sajtószerv az alpereshez fordult. A sajtóközlemény nyomán született kommentek pedig az alperesnek nem felróhatók. Az elsőfokú bíróság az ítélet [97] és [93] pontjában helyesen állapította meg a sérelemdíj mértékének megállapításához szükséges szempontokat. Egyetértett azzal az ítéleti megállapítással, hogy a megállapított jogsértés a felperes közéleti tevékenységével nem hozható összefüggésbe. A bíróságnak ezen túlmenően vizsgálnia kell, hogy a sérelmezett magatartás eredményeként csökkent-e a sérelmet szenvedett fél testi, lelki életminősége. A bíróság jogsértést kizárólag a felperes orvosi vizsgálatán történő rendőri jelenléttel kapcsolatosan állapította meg, ezért az eset összes körülményére, a felperes által elszenvedett sérelem súlyára tekintettel az ítéletben megállapított sérelemdíj megfelelő. Kiemelte, hogy a fellebbezésben a felperes nem tárt fel olyan körülményt, továbbá nem adott elő olyan bizonyítékot sem, amely alapul szolgálhatna az elsőfokú ítélet megváltoztatására. Erre figyelemmel az elsőfokú eljárás során előadottakat változatlan tartalommal fenntartotta.

[12] A fellebbezés alaptalan.

[13] Az elsőfokú ítélet jogsértést megállapító és 50.000 forint sérelemdíjban marasztaló része a Pp. 358. § (3) bekezdése alapján elsőfokon jogerőre emelkedett.

[14] A Pp. 370. § (1) bekezdés szerinti korlátok között a másodfokú bíróságnak – figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a fellebbezés nem támadta – azt kellett megvizsgálnia, megsértette-e az alperes a felperes személyes adatok védelméhez fűződő jogát azzal, hogy az alperes megismerhette a rendőri intézkedés miatt lefolytatott orvosi vizsgálatnál összefüggésben keletkezett adatait, ezen belül az egészségügyi adatait, azt hozzájárulása nélkül közölte. Vizsgálnia kellett továbbá az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét is a sérelemdíj mértéke körében. A felperes fellebbezése ezek alapján az elsőfokú ítélet anyagi jogi felülvizsgálatát igényelte.

[15] A Ptk. 2:43. § e) pontja nevesített személyiségi jogként tartalmazza a magántitokkal együtt a személyes adatokat, melyekhez fűződő jog sérelme személyiségi jogsértést eredményez, és amelynek következtében az érintett a Ptk. 2:51. §-ban meghatározott igényeket terjeszthet elő.

[16] A személyes adatok körét az Info tv. 3. § 2. pontja határozza meg, az egészségi állapotról vonatkozó adatot a 3. pont a különleges személyes adatok között sorolja fel. Az Info

tv. 5. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján személyes adat az érintett hozzájárulása esetén vagy törvény, vagy törvényi felhatalmazás alapján önkormányzati rendelet felhatalmazása (kötelező adatkezelés) alapján kezelhető. A (2) bekezdés szerint a kötelező adatkezelés elrendelésének feltételei szigorúbbak a különleges adatok esetében, így az ilyen adatokat csak törvény alapján, a különleges adatok egy csoportja körében pedig emellett csak meghatározott célból lehet az érintett hozzájárulása nélkül kezelni. Az Info tv. 3. § 4. pontja szerint bűnügyi személyes adat: a büntetőeljárás során vagy azt megelőzően a bűncselekménnyel vagy a büntetőeljárással összefüggésben, a büntetőeljárás lefolytatására, illetve a bűncselekmények felderítésére jogosult szerveknél, továbbá a büntetés-végrehajtás szervezeténél keletkezett, az érintettel kapcsolatba hozható, valamint a büntetett előéletre vonatkozó személyes adat.

A perbeli időszakban hatályos Eüaktv. 3. § a) pontja szerint egészségügyi adat: az érintett testi, értelmi és lelki állapotára, kóros szenvedélyére, valamint a megbetegedés, illetve az elhalálozás körülményeire, a halál okára vonatkozó, általa vagy róla más személy által közölt, illetve az egészségügyi ellátóhálózat által észlelt, vizsgált, mért, leképzett vagy származtatott adat; továbbá az előzőekkel kapcsolatba hozható, az azokat befolyásoló mindennemű adat (pl. magatartás, környezet, foglalkozás).

[17] A másodfokú bíróság elsősorban azt rögzíti, hogy a felperes a keresetét a Ptk. személyiségi jogi szabályai alapján terjesztette elő, nem az Info tv. rendelkezései alapján. Ennek azért van jelentősége, mert ebben az esetben nem önmagában az a perdöntő, hogy az alperes az Info tv. rendelkezéseit betartja-e eljárása során, hanem az, hogy ezen szabályok esetleges megszegése okoz-e egyúttal személyiségi jogsértést is.

[18] Az elsőfokú bíróság a perben releváns jogszabályok körét helytállóan állapította meg, azokból helytálló következtetést levonva hozta meg döntését a fellebbezéssel érintett kereseti kérelmek vonatkozásában is.

[19] Az a perben nem volt vitás, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggésben az eljáró rendőröknek jelentéstételi kötelezettsége volt, az sem, hogy a jelentésben szerepelnie kellett: a kényszerítő eszköz alkalmazása során keletkezett-e sérülés, ha igen az miben állt, ellátása megtörtént-e, ha nem, annak mi volt az oka [Szolgálati Szabályzat 38. § (2) bekezdés d) és e) pontok]. Ezen kötelezettség teljesítése szükségszerűvé teszi a kényszerítő eszközzel érintett személyes, ezen belül adott esetben egészségügyi adatnak minősülő adatainak kezelését. Nem értett egyet a másodfokú bíróság a felperes azon érvelésével, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezések (Rtv., Info tv., Eüaktv.) alapján a perbeli esetben amiatt, hogy a felperes kórházi kezelése idején már nem állt rendőri intézkedés hatálya alatt különleges adatai csak az Eüaktv. alapján kezelhetők. Az Rtv. 82. § (1) bekezdés b) pontja szerint ugyanis a rendőrség bűnüldözési tevékenysége során a különleges adatok közül kezeli az egyéb bűnügyi személyes adatot és az elkövetőnek vagy a sértettnek a bűncselekménnyel összefüggő egészségügyi adatát. A perbeli esetben a felperessel szemben a kényszerítő eszköz használatára az alperes bűnüldözési tevékenységével összefüggésben került sor. Az a tény, hogy utóbb az eszköz használata indokoltnak vagy indokolatlannak minősül-e az intézkedés megtörténte tekintetében közömbös. Az adatkezelés az intézkedéssel szoros összefüggésben, az Rtv. 82. § (1) bekezdés b) pontja alapján történt, a Szolgálati Szabályzat 38. § (2) bekezdés d) és e) pontjában rögzítettek nem terjeszkedett túl, az kötelező adatkezelésnek minősül, így a felperes hozzájárulásának hiánya jogsértést nem valósít meg.

A felperes ezen kereseti kérelmének eldöntése szempontjából az is irreleváns, hogy ezen törvényi kötelezettség alapján kezelendő adatnak a megismerése milyen módon – hallgatólagosan, az ambuláns lap megtekintése útján, memorizálás folytán – történt.

[20] A sajtószerző részére adott azon tájékoztatás, hogy a felperesnek a rendőri intézkedéssel összefüggésben sérülése nem keletkezett, ugyancsak nem eredményezi a

felperes személyes adatok védelméhez fűződő jogának megsértését. Különleges adatnak ugyanis jelen esetben az ambuláns lapon szereplő adatok tekinthetők. Az a közlés, hogy „sérülése nem keletkezett” jelen esetben nem a felperes egészségügyi státuszát jelenti, hanem a rendőri intézkedésről szóló tájékoztatás. Formálisan ugyan tekinthető az Eüaktv. 3. § a) pontja szerinti egészségügyi adatnak, azonban annak közlése a sajtószervvel, azaz az Info tv. 3. § 12. pontja szerinti nyilvánosságra hozatala személyiségi jogsérelmet, a személyes adatokhoz való jog megsértését nem eredményezi. A Ptk. 2:42. § (2) bekezdése alapján ugyanis a személyiségi jogok az emberi méltóságból fakadnak. Az egyes nevesített személyiségi jogokra vonatkozó más jogszabályok (jelen esetben az Info tv. vagy az Eüaktv.) egyes rendelkezéseinek esetleges sérelme automatikusan személyiségi jogi sérelmet nem eredményeznek, amennyiben azok az emberi méltósággal nem hozhatók összefüggésbe. Az a közlemény, hogy a felperesnek a rendőri intézkedéssel összefüggésben sérülése nem keletkezett a testi állapotára vonatkozó közlés ugyan, azaz formálisan különleges személyes adat, abból azonban a felperesre olyan következtetés nem vonható le, amely az emberi méltóságából fakadó bármely nevesített vagy nem nevesített joggal összefüggésbe hozható. Semmiképpen nem tekinthető visszaélésszerűnek az alperes magatartása abban az esetben, amennyiben arra alapvetően azért került sor, mert a felperes tárta a nyilvánosság elé a vele történeteket, az alperes a közleményt az ennek hatására keletkezett sajtóérdeklődésre tekintettel adta ki. Mindezek alapján a felperes egészségügyi adatainak megismerése és kezelése az alperes részéről jogszerűen történt, ezért az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül utasította el a felperesnek e körben előterjesztett keresetét.

[21] A felperes sérelemdíj felemelésére irányuló fellebbezése sem volt alapos. A Ptk. 2:51. § (2) bekezdése szerint, ha közigazgatási jogkörben eljáró személy sért személyiségi jogot, az (1) bekezdésben foglalt szankciókat a közhatalmi jogkört gyakorló jogi személlyel szemben kell érvényesíteni. A sérelemdíj a személyiségi jogsértés egyik szankciója [Ptk. 2:52. § (1) bekezdés]. A Ptk. 2:52. § (2) bekezdés szerint a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire - különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára - a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. A (3) bekezdés szerint a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetre gyakorolt hatására - tekintettel, egy összegben határozza meg.

Figyelemmel arra, hogy a felperest ért személyiségi jogsérelemre közhatalom gyakorlása során került sor, nem lehet eltekinteni a Ptk. 6:548. § (1) bekezdés rendelkezéseitől figyelemmel a Ptk. 2:52. § (2) és (3) bekezdésére, amely a felróhatóság vizsgálatát szükségessé teszi a sérelemdíj megállapításának szempontjából. A perbeli esetben azonban ennek alapvető relevanciája nem volt figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság az alperesnek e körben előadott védekezésének nem adott helyt. {elsőfokú ítélet [72]-[75]}

[22] Az elsőfokú bíróságnak a sérelemdíj mértékének meghatározása során végzett mérlegelési tevékenységének felülmérlegelésére sem volt indok. [Pp. 369. § (3) bekezdés d) pont] A Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében meghatározott szempontokat helytállóan vette figyelembe. Az nem vitás, hogy a felperessel szembeni rendőri intézkedés összefüggésbe hozható a felperes közéleti szerepvállalásával, hiszen egy önkényuralmi jelképpel szembeni fellépése folytán került arra sor. Az azonban, hogy az intézkedést követően a kórházban, a felperes orvosi vizsgálata során az alperesi rendőrök téves jogértelmezés folytán, szándéktalanul megsértették a felperes emberi méltóságát valóban nem hozhatók összefüggésbe a felperes közszereplői tevékenységével. A felperes e körben semmi erre utaló tényelőadást nem tett.

[23] A másodfokú bíróság mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[24] A másodfokú eljárásban a per tárgyának értéke 676.000 forint, figyelemmel arra, hogy a fellebbezés benyújtásakor az MNB középárfolyama szerint (1 EUR = 363 forint) 2000 EUR 726.000 forintnak felelt meg. Ezen számítás alapján a fellebbezés illetéke az 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdés alapján 54.080 forint.

[25] A jogtanácsosi munkadíjból álló perköltség összege a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése alapján 16.900 forint. Az alperes igényét 15.000 forint erejéig terjesztette elő, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 364. § utaló szabálya alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes részére a perköltség megfizetésére.

[26] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdése, a Pp. 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján döntött.

Budapest, 2021. június 1.

Véghegy dr. Szabó Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Kovács Helga s.k.
bíró